19/01/2021

Οι βυζαντινοί θησαυροί αντιπροσωπεύουν ανώτερες αξίες

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Υπόμνημα προς τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη συνυπογράφουν 91 εργαζόμενοι και εργαζόμενες στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, σχετικά με την προτεινόμενη μετατροπή του θεσμικού καθεστώτος λειτουργίας των δημόσιων/κρατικών μουσείων της χώρας.

Ακολουθεί το κείμενο:

«Οι υπογράφοντες την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να δηλώσουμε την έντονη αντίθεσή μας στην προτεινόμενη αλλαγή του καθεστώτος διοίκησης και λειτουργίας του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου, όπου υπηρετούμε ως υπάλληλοι. Η αλλαγή αυτή, που έγινε αιφνιδιαστικά γνωστή στο Υπουργικό Συμβούλιο της 22ας Δεκεμβρίου 2020, είναι άκρως ανησυχητική.

»Το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο ιδρύθηκε το 1914, αποτελώντας την πρώτη κρατική πρωτοβουλία για την προστασία και ανάδειξη των βυζαντινών και μεταβυζαντινών αρχαιοτήτων της χώρας σε ένα μουσειακό οργανισμό. Οι συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνουν ανυπολόγιστης αξίας αρχαιότητες που συγκεντρώθηκαν από όλη τη χώρα, αλλά και από περιοχές εκτός αυτής. Είναι ένα μουσείο εθνικό, γνωστό σε όλο τον κόσμο ως μία κιβωτός βυζαντινών και μεταβυζαντινών θησαυρών.

»Σε όλο το διάστημα λειτουργίας του το προσωπικό του Μουσείου έχει αγωνιστεί για την προστασία και ανάδειξη των αρχαιοτήτων του. Κορυφαίοι βυζαντινολόγοι, ανάμεσά τους ο Γεώργιος Σωτηρίου και ο Μανόλης Χατζηδάκης, υπηρέτησαν στο Μουσείο και το κατέστησαν σημείο αναφοράς για τις βυζαντινές σπουδές παγκοσμίως. Η ολοκλήρωση της επανέκθεσης του Μουσείου το 2010 απέδειξε ότι ο τρόπος λειτουργίας του ως Ειδικής Περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου είναι δόκιμος και αποτελεσματικός. Τα σύγχρονα εργαστήρια συντήρησης λειτουργούν υποδειγματικά, ανανεώνοντας τη μακρά παράδοση του πρώτου Κέντρου Συντήρησης Αρχαιοτήτων, που ιδρύθηκε εδώ και λάμπρυναν με την εργασία τους προσωπικότητες από τον Φώτη Κόντογλου και τον Γιάννη Κολέφα, μέχρι τον Τάσο Μαργαριτώφ και τον Σταύρο Μπαλτογιάννη.

»Παράλληλα, οι δεκάδες περιοδικές εκθέσεις μεγάλης επισκεψιμότητας και ευρέος θεματικού φάσματος (από τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο και την Κίνα των Tang μέχρι τον Warhol και τον Dali), οι δωρεάν παρεχόμενες εκπαιδευτικές δράσεις για κάθε πληθυσμιακή κατηγορία, οι εκδόσεις και τα ερευνητικά προγράμματα, η πληθώρα επιστημονικών εκδηλώσεων και εξωστρεφών δράσεων, οι διακρατικές συνεργασίες και τα ευρωπαϊκά προγράμματα, οι καινοτόμες δράσεις σε κάθε τομέα της σύγχρονης μουσειολογικής συζήτησης, καθιστούν το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο ένα υπόδειγμα και πρότυπο λειτουργίας για την Ελλάδα και το εξωτερικό.

»Το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, βραβευμένο και από την Ελληνική Πολιτεία με το "Βραβείο Ποιότητας και Αποδοτικότητας για τις Δημόσιες Υπηρεσίες", επιτελεί στο ακέραιο, με την πολυσχιδή δράση του και τη συμβολή του προσωπικού του όλων των κλάδων και ειδικοτήτων, τον επιστημονικό, εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και κοινωνικό του ρόλο.

»Η πρόθεση της κυβέρνησης να εισηγηθεί την αλλαγή του τρόπου λειτουργίας τόσο του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου όσο και άλλων κορυφαίων κρατικών μουσείων, μας παρουσιάζεται ακατανόητη. Εκτιμούμε πως η προτεινόμενη αλλαγή δεν συνιστά ανεξαρτησία των μεγάλων-εθνικών μουσείων της χώρας, αλλά, αντιθέτως, υπονόμευση της μελλοντικής τους πορείας και υποταγή σε εξωυπηρεσιακούς παράγοντες και ιδιοτελή συμφέροντα.

»Η προτεινόμενη αλλαγή αγνοεί επιδεικτικά την ίδια την ασθμαίνουσα πολιτική και μουσειακή πραγματικότητα εν μέσω της πανδημίας, τον ρόλο των Μουσείων στη συνοχή της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και την ειδική ιστορία του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου. Άραγε, η πρόθεση αυτή συντονίζεται με πολιτικές απαξίωσης του Βυζαντίου, κάτι που έχει καταφανεί στην περίπτωση των βυζαντινών αρχαιοτήτων στον Σταθμό Βενιζέλου της Θεσσαλονίκης; Ή, ακόμη χειρότερα, η ίδια αυτή πρόθεση αποσκοπεί στη διάλυση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, της οποίας αναπόσπαστο τμήμα συνιστούν τα κορυφαία μουσεία της χώρας;

»Η αλλαγή του διοικητικού καθεστώτος των Μουσείων θα αποδειχθεί καταστροφική για την Αρχαιολογική Υπηρεσία και την εθνική αξία των αρχαιοτήτων. Εκφράζουμε την απερίφραστη αντίθεσή μας στην παραπάνω εξαγγελία, πίσω από την οποία αναγνωρίζουμε την εξίσωση των βυζαντινών και μεταβυζαντινών θησαυρών με αντικείμενα μίας οικονομικής-αγοραίας αντίληψης για τον πολιτισμό. Για τους Έλληνες πολίτες οι βυζαντινές και μεταβυζαντινές αρχαιότητες αντιπροσωπεύουν ανώτερες αξίες, συνυφασμένες με την ιστορία του τόπου. Και αυτή η πραγματικότητα πρέπει να είναι σεβαστή από όλους».